Adviesraad Sociaal Domein Noordwijk

Advies over Beleidsnotitie nieuwe Wet Inburgering, 31-08-2021

Geacht College van B&W,

Op 31 augustus 2021 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Noordwijk de Beleidsnotitie nieuwe Wet Inburgering besproken. Deze bespreking leidt tot onderstaand advies.

Algemeen

De Beleidsnotitie is duidelijk en transparant verwoord. De problematiek waarvoor de gemeente zich gesteld ziet wordt helder uiteengezet. De keuze om met de andere gemeenten in de Bollenstreek samen te werken bij het uitvoeren van de verschillende beleidsmaatregelen komt bij de Adviesraad als zeer verantwoord over.
Het verheugt de Adviesraad dat aan het in Nederland gebruikelijke LHBTIQ-gedachtegoed tijdens de inburgering ruim aandacht wordt geschonken.
Wat tegenvalt is dat het niet altijd mogelijk is om een asielzoeker die voor Noordwijk als woongemeente kiest (of die aan Noordwijk wordt toegewezen), in een voortraject persoonlijk te spreken, als het AZC waar de asielzoeker verblijft, erg ver weg ligt. Maar begrijpelijk is de keuze voor een digitale intake wel.
Bij het zoeken naar passend werk voor ingeburgerde asielzoekers moet ook gekeken worden naar werk in de zorg en in de HbH, omdat in die sectoren vaak eenvoudig werk te vinden is, dat gemakkelijk als passend kan worden beschouwd.
In de notitie lazen wij dat bij een verhuizing van een asielzoeker het complete budget ad € 10.000 mee verhuist. Daardoor kan er bij de gemeente van vertrek een tekort ontstaan. Tegelijkertijd verwacht de gemeente Noordwijk dat dat tekort gecompenseerd wordt door verhuizing van inburgeraars van een andere gemeente naar Noordwijk. De Adviesraad wil hierbij de kanttekening maken dat deze plus/min-balans goed bijgehouden moet worden, aangezien deze balans ook negatief kan uitpakken voor Noordwijk. En als dat structureel negatief uitpakt voor Noordwijk, is het zaak dit bij de betreffende autoriteit aanhangig te maken.

Deelreacties
Alle gemeenten samen en dus ook Noordwijk investeren flink in het inburgeringsproces van nieuwkomers. Het is dus verantwoord als van hen wordt gevraagd om zich voor hun eigen inburgering in te zetten. Die inzet betreft zowel de Inburgeringswet zelf, als de aanpalende Participatiewet. De plicht om een toegewezen inburgeringscursus te volgen is dan ook een terecht opgelegde plicht. Omdat er altijd mensen zijn die misbruik maken van dit aanbod, dient de controle streng te zijn. Dus niet alleen een paraaf bij aanvang van een cursus, maar ook een paraaf bij vertrek na afloop van die cursus.
Net zo ligt het met het budgetbeheer. Een termijn van 6 maanden verplicht gebruik maken daarvan acht de Adviesraad een minimaal aanbod. Alles is nieuw in deze eerste tijd. Het heeft de voorkeur van de Adviesraad dat de ISD proactief aanbiedt dat dit budgetbeheer met tenminste 6 maanden verlengd kan worden en zelfs nog voorbij die drempel. Ook dient de mogelijkheid te worden aangeboden dat na die eerste 6 maanden de ISD periodiek meekijkt met de uitoefening van de financiële vaardigheden. Er moet immers voor gewaakt worden dat de financiële zaken ontsporen en dat ten gevolge daarvan de problemen ten koste van de gemeentelijke financiën moeten worden opgelost.
De Adviesraad heeft vernomen dat het vervoer naar de diverse participatielocaties nog moet worden georganiseerd. Bij de organisatie daarvan is het zaak dat de kosten van dat vervoer dusdanig geregeld worden dat de inburgering daarvan geen nadeel ondervindt. De participatielocatie moet

dan in het eigen dorp worden georganiseerd, dan wel moeten de kosten daarvan niet ten laste komen van de inburgeraar. Ditzelfde geldt feitelijk ook voor de kinderopvangkosten als de ouders aan een inburgeringscursus deelnemen. Een aantrekkelijke optie is overigens om taallessen voor de ouders op hetzelfde tijdstip en in dezelfde locatie te organiseren als de taallessen voor de kinderen.

Financiën

De Adviesraad is van mening dat de transparantie van het overzicht van baten en lasten transparanter verwoord kan worden dan het nu gepresenteerd is. De Adviesraad ziet de tabel op pagina 17 onderaan graag anders opgezet.
Het verdient aanbeveling om een inkomstentabel te maken waarin alleen de inkomsten krachtens SPUK en de Algemene uitkering staan. Vervolgens worden deze 2 inkomstenbronnen opgeteld tot een totaal. Van die totalen aan inkomsten worden de totalen van de kosten die op pagina 16 staan, afgetrokken.
Wat dan resteert is een tekort. Om het tekort af te dekken wordt de begrotingspost P215 Integratiebeleid in een nieuwe regel daarna toegevoegd. En zo wordt duidelijk dat het tekort alleen kan worden voorkomen door een reguliere begrotingspost aan te wenden ter dekking van een steeds kleiner wordend tekort.

Voorbeeld 2022/2023/2024

	2022	2023	2024
SPUK	€ 291.919	€ 362.619	€ 317.236
Algemene Uitkering	€ 127.881	€ 140.685	€ 140.685
Totaal inkomsten	€ 419.800	€ 503.304	€ 457.921
Uitvoeringskosten	€ 549.651	€ 532.455	€ 458.910
Tekort	€ 129.851	€ 29.151	€ 989
P215 Integratiebeleid, bij	€ 160.109	€ 160.109	€ 160.109
Overschot	€ 30.258	€ 130.958	€ 159.120

Tot slot vernam de Adviesraad dat een leerbaarheidsonderzoek wordt ingezet om na te gaan in hoeverre een asielzoeker in staat is om de aangereikte lesstof daadwerkelijk te leren. Dit leerbaarheidsonderzoek is nog niet gereed. Als dat te zijner tijd wel beschikbaar is, ontvangt de Adviesraad graag een exemplaar, om inzicht te krijgen hoe dit in elkaar is gestoken.

De Adviesraad hoopt u een advies gegeven te hebben waar u mee verder kunt. We vernemen graag of dat ook daadwerkelijk het geval is.

Met vriendelijke groet,

P.J.W.J. van Dongen, voorzitter